

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องแหล่งข้อมูล การคัดเลือก การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์
หลักทรัพย์ในหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้น และกรุงเทพมหานคร ฉบับแยกส่วนเศรษฐกิจ-การเงิน อาศัย
ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์และการศึกษา ดังนี้

1. ภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์
2. แบบจำลองการสื่อสารของ Westley & Maclean
3. แนวคิดการคัดเลือกข่าวสารข้อมูล
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว
5. ลักษณะการรายงานข่าว
6. แบบจำลองของ Gieber & Johnson
7. การวิเคราะห์หลักทรัพย์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ภาระหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ก็คือ การสื่อสารในรูปของข่าวสาร งานทางความคิดและความบันเทิงไปสู่ประชาชนเพื่อความรู้ พัฒนาความคิดยกระดับสังคม และก่อให้เกิดความเจริญแก่ประชาชนในสังคม กล่าวกันว่าหนังสือพิมพ์คือกระจกเงาสะท้อนสังคม หมายความว่าสังคมเป็นอย่างไรหนังสือพิมพ์ย่อมสะท้อนสภาพสังคมเช่นนั้นออกมาไม่ว่าในด้านบวกหรือด้านลบ

ศาสตราจารย์เสฐียร พันธรักษ์ เคยกล่าวไว้ว่า หนังสือพิมพ์เปรียบเหมือนตะเกียงดวงใหญ่ที่นำไปวางตรงทางแยก เพื่อให้คนอ่านเลือกว่าจะเดินไปในทางแยกใด หนังสือพิมพ์ไม่ใช่ตัวชี้ขาดว่าจะต้องทำอย่างไรอย่างนี้ แต่เป็นเพียงผู้ชี้แนะเท่านั้น ไม่มีหน้าที่ชี้ขาด (ถาวร บุญปวัฒน์, 2538)

รศ.มาลี บุญศิริพันธ์ ได้แบ่งหน้าที่หลักหนังสือพิมพ์ไว้ว่า

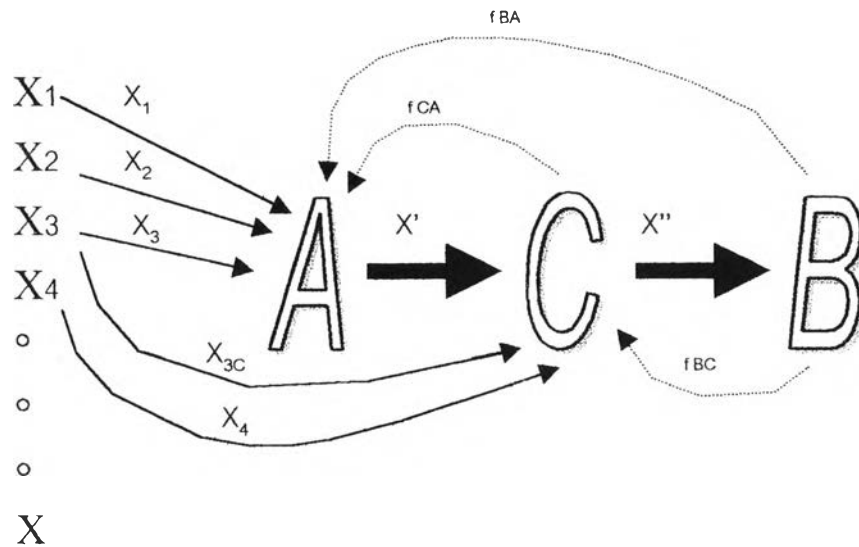
1. ให้ข่าวสาร(inform)
2. ให้ข้อเสนอแนะ(to give opinion)
3. ให้ความบันเทิง(to entertain)
4. เป็นสื่อในการโฆษณา(advertise)

หนังสือพิมพ์มีหน้าที่ในการเสนอข่าวสารให้ดำเนินไปสู่ความถูกต้องและเป็นจริง แม้คำว่า"ข่าว"จะเป็นเพียงข้อเท็จจริงก็ตาม แต่ท้ายที่สุดแล้วความเป็นจริงก็ต้องปรากฏ ในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ หนังสือพิมพ์จะต้องกระทำอย่างเป็นกลาง เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นการชี้แนะไม่ใช่ชี้ขาด เนื่องจากภทวิสัยของคนอ่านนั้นต้องปรับข้อเสนอแนะให้เข้ากับสภาพของตนเอง(ถาวร บุญปวัฒน์,2538)

พร้อมกันนี้หนังสือพิมพ์จะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่สมบูรณ์ได้ ต้องอาศัยการสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยการสื่อสารนี้จะประกอบด้วย แหล่งข่าวสาร ผู้ส่งสาร และผู้รับสาร โดยเฉพาะผู้ส่งสารจะมีบทบาทอย่างมากในการเป็นผู้คัดเลือกข่าวสารที่จะนำเสนอบนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้รับสาร

2. แบบจำลองการสื่อสารของ Westley & Maclean

บรูซ เวสเลย์ และมัลคอม แมคลีอัน(Bruce Westley and Malcolm MacLean) ได้ อธิบายบทบาทของผู้เฝ้าประตูในกระบวนการสื่อสารมวลชน ดังแบบจำลองต่อไปนี้

จากรูปแบบการสื่อสารข้างต้น สามารถอธิบายให้เห็นถึง 3 บทบาทหลักของผู้สื่อสาร (communicator) ในระบบสื่อสารมวลชนเอาไว้ ดังนี้คือ

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้สนับสนุน(The Advocacy Role) ในแบบจำลองแทนด้วย A คือ แหล่งข่าวสารซึ่งอาจจะเป็นบุคคลหรือองค์การซึ่งต้องการจะบอกเรื่องราวบางอย่างให้ประชาชนได้ ทราบกันทั่วไป(news sources)

2. บทบาทในฐานะเป็นช่องทางการสื่อสาร(The Channel Role) ในแบบจำลองแทน ด้วย C คือ สื่อมวลชนมีหน้าที่เลือกข่าวสารจากแหล่งข่าว โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของมวลชนผู้รับสารเป็นหลัก

3. บทบาทในฐานะผู้รับสาร(The Behavioral Role) ในแบบจำลองแทนด้วย B คือ มวลชนผู้รับสาร(audience) ที่ต้องการทราบข่าวสาร

ในรูปแบบการสื่อสารของ Westley & Maclean นี้ องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ สถานการณ์ หรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งของผู้ส่งสารยกขึ้นมาเป็นประเด็นในการสื่อสาร (แบบจำลองแทนด้วย X) นอกจากนี้ยังมีเรื่อง ปฏิกริยาตอบสนอง(feedback)ที่เกิดได้หลายกรณี ทั้งผู้รับสารไปถึงผู้ต้องการส่งสารโดยตรง (B → A) จากผู้รับสารไปถึงสื่อกลาง(B→ C) หรือแม้ แต่จากสื่อกลางไปถึงผู้ต้องการส่งสาร(C → A)

การศึกษางานวิจัยนี้สามารถใช้แบบจำลองการสื่อสารของ Westley & Maclean มา อธิบายได้คือ A คือแหล่งข่าว ในที่นี้จะหมายถึง แหล่งข่าวที่เป็นนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ , ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้บริหารระดับสูงของโบรกเกอร์ นักธุรกิจ , สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวบิสนิวส์ และสื่ออื่น ๆ , เอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์ และแหล่งข่าวอื่น ๆ ซึ่งเป็น ผู้ถ่ายทอดข่าวสารคือ X ในที่นี้หมายถึงเอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์ มาสู่ C คือนักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร และ B คือผู้รับสารทั่วไป รวมถึงนักลงทุน ซึ่งการสื่อสารนี้ จะเห็นได้ว่ามีปฏิกริยาตอบสนอง(Feed Back) จากผู้รับสารทั่วไป และนักลงทุน ไปถึงแหล่งข่าว และจากผู้รับสารทั่วไป และนักลงทุน สามารถไปถึงนักข่าวบรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร หรือแม้แต่นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร ก็สามารถมีปฏิกริยาตอบสนองไปถึงแหล่ง ข่าวได้เช่นกัน

หากพิจารณาที่ตัวผู้ส่งสาร(นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร)จะเห็นได้ว่าเมื่อได้ ข่าวสาร(เอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์)แล้ว ผู้ส่งสารก็จะทำการคัดเลือกเอกสารข่าววิเคราะห์ หลักทรัพย์ก่อนที่จะนำลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้เอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์ไม่ได้ มาจากแหล่งข่าวเพียงแหล่งเดียว ในบางวันมีเอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์เข้ามามากมาย ดังนั้นผู้ส่งสารจะต้องทำการคัดเลือกเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่บนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ และ ความเหมาะสมที่จะนำเสนอตามแต่ผู้ส่งสารจะพิจารณา ซึ่งแนวคิดการคัดเลือกข่าวสาร สามารถอธิบายการคัดเลือกเอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์ของผู้ส่งสารได้เป็นอย่างดี

3.แนวคิดการคัดเลือกข่าวสาร

แนวคิด Gatekeeper ผู้เปิดประตูสาร (D.M.White, "The Gatekeeper : A Case Study in the Selection of News", Journalism Quarterly, 1950,27 : 383-390) ถือว่า Gatekeeper เป็นบุคคลผู้ซึ่งควบคุมการไหลของข่าวสาร หรือตัวกลาง บุคคลเหล่านี้จะเป็นผู้ตัดสินใจว่าข่าวสารอะไรควรจะส่งต่อไป และข่าวสารอะไรควรจะชะลอการส่ง หรือข่าวสารอะไรควรส่งออกบางส่วน ข่าวสารอะไรไม่ควรส่งออก บุคคลผู้ทำหน้าที่เปิดและเปิดประตูข่าวสารนี้ขึ้นอยู่กับระหว่างข่าวสารเองและผู้รับสารจากสื่อสารมวลชน

Kurt Lewin (1947) ให้ข้อสังเกตว่า ข่าวสารมักจะไหลผ่านช่องทางต่าง ๆ อันประกอบไปด้วยบริเวณประตูซึ่งมีการปล่อยหรือกักข่าวสารต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือโดยวินิจฉัยของผู้เฝ้าประตูก็จะยอมให้ข่าวสารใดไหลผ่านไปได้หรือไม่

Wibur Schramm(1972) กล่าวว่า Gatekeeper คือ ผู้มีสิทธิ์ที่จะเปิดหรือปิดประตู เพื่อกันหรือปล่อยให้ข่าวสารผ่านออกไป ทำหน้าที่เสมือนเป็นนายด่านในการกลั่นกรองข่าวสารให้กับประชาชน ดังนั้นเนื้อหาข่าวสารต่าง ๆ ที่นำมาลงเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์จึงมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของบุคคลในกองบรรณาธิการ ได้แก่ นักข่าว บรรณาธิการข่าว ผู้เขียน ผู้พิมพ์ เป็นต้น ทำหน้าที่เป็น Gatekeeper ไม่เพียงแต่จะเลือกหรือปฏิเสธสารต่าง ๆ ที่เข้ามาเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่จัดสารนั้น ๆ ให้อยู่ในรูปของเขาดังต้องการ ตลอดจนกระทั่งกำหนดเวลาในการนำเสนอข่าวสาร โดยเสนอข้อมูลข่าวสารทั้งหมด หรือเลือกเสนอบางส่วนเท่านั้น Gatekeeper นี้เป็นเสมือนผู้ควบคุมการไหลของข่าว (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2532)

นักข่าวได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการข่าวให้ไปหาข่าว ขณะเดียวกันนักข่าวก็ทำหน้าที่เหมือนกับผู้เปิดประตูสาร นักข่าวจะเป็นคนตัดสินใจว่าเขาจะเขียนข้อเท็จจริงในเรื่องข่าวนี้อย่างไร

นักข่าวและบรรณาธิการจะตัดสินใจเลือกข่าวอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัย 5 ประการ (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, 2532) คือ

1. หลักที่ยึดถือในการบริหาร
2. การมองโลกของความจริงและนิสัยของคน นั่นคือ มองผู้อ่านว่าผู้อ่านนั้นต้องการอะไร และมีความปรารถนาอย่างไร

3. ค่านิยมซึ่งยึดถือโดยกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีมาตรฐานทางด้านยุทธธรรม และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ นั่นคือ เขาจะเป็นผู้ตัดสินว่าอะไรที่ผู้อ่านในหมู่คณะของเขาควรจะได้อ่าน
4. การประเมินค่าของข่าวสารโดยการแข่งขันของสื่อ
5. ค่านิยมส่วนตัวและนิสัยแปลก ๆ ของบรรณาธิการ เช่น ถ้าบรรณาธิการไม่ชอบอะไรบางอย่าง เขาจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าวหรือตีพิมพ์บนหนังสือพิมพ์อย่างเด็ดขาดตราบเท่าที่เขาเป็นบรรณาธิการอยู่

นอกจากยังมีปัจจัยในเรื่องของเวลาและเนื้อที่ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าว การเปลี่ยนการตัดสินใจเพื่อจะให้ได้ข่าวสารซึ่งดีกว่าเดิมจะทำให้เสียเวลาและเสียเงินอีก ปัจจัยนี้จึงเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจการคัดเลือกข้อมูลข่าวสาร

White (อ้างแล้วใน D.M.White, "The Gatekeeper : A Case Study in the Selection of News", Journalism Quarterly, 1950) พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวของผู้เฝ้าประตู ได้แก่

1. ทักษะคติของบรรณาธิการที่มีต่อข่าว
2. ความเร่งรีบของเวลาที่มีต่อข่าว
3. คุณค่าของข่าว
4. คุณภาพของการเขียนข่าวและวิธีการเขียนข่าว
5. หลักที่ยึดถือในการบริหาร
6. การมองความต้องการของผู้อ่าน
7. การแข่งขันของสื่อ

แบบจำลองของ Bass A.Z. (1969) ได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการเคลื่อนย้ายของข่าวสารที่เกิดขึ้นในองค์กรข่าว และชี้ให้เห็นกระบวนการการรวบรวมข่าวและกระบวนการจัดทำข่าวดังนี้

แผนภูมิแสดงการรวบรวมข่าวและกระบวนการจัดทำข่าวเป็นส่วนที่แยกออกจากกันของการผลิตข่าว (Bass, A.Z. : 1969)

ขั้นตอนแรกผู้รวบรวมข่าว(นักข่าว)จะเป็นผู้หาข้อมูลข่าวสารที่เป็น"ข่าวดิบ"(ได้แก่ บทวิเคราะห์หลักทฤษฎี การวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์หลักทฤษฎี ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ) เพื่อทำมาทำให้เป็น"ต้นฉบับข่าว" จากนั้นจะส่งต่อให้ผู้จัดทำข่าว(บรรณาธิการ)จะทำการปรับเปลี่ยนและรวบรวมเรื่องข่าวที่เป็นข่าวต่าง ๆ มาคัดเลือกจะลงพิมพ์ในรูปของข่าว บทความ คอลัมน์ หรือ Special Report แล้วจัดออกมาในรูป"ผลิตภัณฑ์สมบูรณ์"ปรากฏบนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ การแบ่งการทำงานออกเป็นสองส่วนนี้ ทำให้เข้าใจถึงความใกล้ชิดของนักข่าวและแหล่งข่าว บรรณาธิการ ในกระบวนการผ่านการคัดเลือกข่าวเป็นลำดับก่อนที่เนื้อหาจะถึงผู้อ่าน

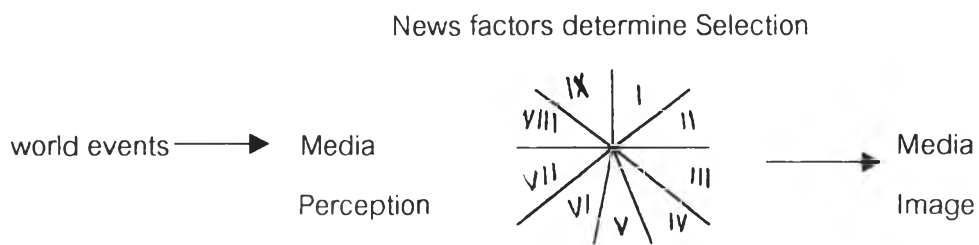
อย่างไรก็ตามผู้ส่งสาร(นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร)ในฐานะผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper)ไม่เพียงแต่จะทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวสารข้อมูลที่ได้รับมาเท่านั้น แต่การจะคัดเลือกข่าวสารข้อมูลใดมานำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ผู้ส่งสารยังมีปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว โดยปัจจัยนี้จะทำให้ผู้ส่งสารเลือกหรือไม่เลือกข่าวสารมานำเสนอลงตีพิมพ์บนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์

อิทธิพลที่มีต่อผู้เฝ้าประตู อิทธิพลและความกดดันต่าง ๆ จากสังคมและสิ่งแวดล้อม แม้จะไม่ใช่เหตุผลทางวิชาชีพแต่ในความเป็นจริงก็มีผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกเสนอข่าวและเนื้อหาอื่น ๆ อิทธิพลที่ว่านี้มีอยู่กว้างขวางทั้งภายในองค์กรสื่อมวลชนเองและทั้งภายนอกองค์กรสื่อมวลชน ได้แก่ รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์ พรรคการเมือง ความมั่นคงของประเทศชาติ ศีลธรรม รวมทั้งเจ้าขององค์กรสื่อมวลชนหรือนายทุน ซึ่งเป็นนายจ้างของนักสื่อสารมวลชน(ปรมะ สตะเวทิน, 2539)

Gieber & Johnson กล่าวว่าบางครั้งแหล่งข่าวจะมีอิทธิพลต่อนักข่าว เพราะนักข่าวมักจะอยู่ห่างเหินจากผู้อ่าน เมื่อเปรียบเทียบกับความใกล้ชิดของนักข่าวและแหล่งข่าวหรือผู้ร่วมงาน เขา กล่าวว่า นักข่าวยอมรับว่าพวกตนเขียนข่าวให้กับแหล่งข่าวของพวกเขาตนมากกว่าที่จะเขียนให้กับบรรณาธิการหรือผู้อ่าน...

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว (ปรอมะ สตะเวทิน, 2539) มีดังนี้

1. คุณค่าของข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกคัดเลือกมาเสนอเป็นข่าวนั้นจะต้องมีความสำคัญ และอยู่ในความสนใจของมวลชนผู้รับสาร มีค่าแก่การเสนอเป็นข่าว โดยกระบวนการคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอต่อมวลชนผู้รับสารโดยใช้คุณค่าของข่าวเป็นตัวกำหนดการเลือกตามแนวคิดของเจ กาลตุง และเอ็ม เชชวิวจ์(J. Galtung and M.H. Ruge)ดั่งแบบจำลองต่อไปนี้

แบบจำลองแสดงปัจจัย"คุณค่าของข่าว"ในการเลือกข่าวของกาลตุงและวิวจ์

แบบจำลองนี้แสดงให้เห็นถึงการที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในโลก(World Events) ถูกเปลี่ยนโดยองค์การสื่อสารมวลชนออกมาเป็นภาพเหตุการณ์ตามสายตาของนักสื่อสารมวลชน(Media Perception) จากนั้นจึงนำมาเสนอเป็นข่าว(Media Image) แก่มวลชนผู้รับสาร การเลือก (Selection) เหตุการณ์ เพื่อนำมาเสนอเป็นข่าวนั้นถูกกำหนดโดยปัจจัยต่าง ๆ ของข่าว(News Factors) หรือคุณค่าของข่าว

2. เนื้อที่และเวลาของสื่อมวลชน ในฐานะของผู้เฝ้าประตู ปัจจัยหนึ่งก็คือ ความจำกัดเรื่องเนื้อที่และเวลา(Limitations of Space and Time) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของนักสื่อสารมวลชนนั้นมีความจำกัดในตัวเอง สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์จะถูกจำกัดด้วยเนื้อที่ของกระดาษพิมพ์

3. บุคลิกของนักสื่อสารมวลชน ความแตกต่างด้านบุคลิก ซึ่งได้แก่ประสบการณ์ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม รสนิยม หน้าที่และความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เฝ้าประตูเลือก ข่าวสารไม่เหมือนกัน ย่อมมีมุมมองในการเลือกข่าวของแต่ละแผนกไม่เหมือนกัน หรือแม้แต่ นักข่าวด้วยกันก็อาจมองเห็นความสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เหมือนกัน

4. อิทธิพลที่มีต่อผู้เฝ้าประตู อิทธิพลและความกดดันต่าง ๆ จากสังคมและสิ่งแวดล้อม แม้จะไม่ใช่เหตุผลทางวิชาชีพแต่ในความเป็นจริงก็มีผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกเสนอข่าวและ เนื้อหาอื่น ๆ อิทธิพลที่ว่านี้มีอยู่อย่างกว้างขวางทั้งภายในองค์การสื่อมวลชนเอง และทั้งภายนอก องค์การสื่อมวลชน อิทธิพลดังกล่าวได้แก่ รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์ พรรคการเมือง ความมั่นคงของของประเทศชาติ ศีลธรรม รวมทั้งเจ้าขององค์การสื่อมวลชนหรือนายทุน ซึ่งเป็นนายจ้างของนักสื่อสารมวลชน

หลังจากที่ผู้ส่งสาร(นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร)ทำการคัดเลือกข่าว เรียบร้อยแล้ว ผู้ส่งสารก็จะมีวิธีการรายงานข่าวเพื่อนำเสนอบนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์

5. ลักษณะการรายงานข่าว(สิทธิพิพม์ ชันสุวรรณ และพิศิษฐ์ ชวลาธวัช, บทความในวารสาร สุธิปริทัศน์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มิถุนายน-กันยายน 2539)

1. การรายงานข่าวตามเนื้อผ้า(Straightforward Reporting) เป็นการรายงานข่าวที่ ผู้สื่อข่าวเห็นอย่างไรก็รายงานอย่างที่ได้เห็น อาจมีการสัมภาษณ์สอบถามบุคคลที่เห็นเหตุการณ์ นั้นด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริงประกอบการนำเสนอข่าว

2. การรายงานข่าวเชิงสอบสวน(Interrogative Reporting) เป็นการรายงานข่าวโดยวิธีการตั้งคำถามในรูปแบบของการสัมภาษณ์ ซักถาม และสร้างปฏิสัมพันธ์(Interaction) ระหว่าง นักข่าวหรือแหล่งข่าวเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ความคิดเห็น นโยบาย แผน และการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เป็นการรายงานข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

3. การรายงานข่าวเชิงสืบสวน(Investigative Reporting) เป็นการรายงานข่าวที่ ผู้สื่อข่าวจะต้องล้วงลึกเข้าไปถึงต้นตอของเรื่อง รวมทั้งผู้ที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง ข้อสงสัยหรือปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชน

5. การรายงานข่าวเชิงตีความ(Interpretative Reporting) คือ การรายงานข่าวที่มีการแสดงหรืออธิบายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นต้นตอหรือแนวโน้มในอนาคต ไม่ว่าจะ เป็นฝ่ายซ้ายหรือฝ่ายขวา เพื่อให้ข่าวนั้นมีลักษณะอ่านง่ายเข้าใจได้ถูกต้อง ทำให้สาธารณชนได้รู้ เรื่อง

กล่าวโดยสรุปแหล่งข่าวหรือแหล่งข้อมูลและผู้ส่งสาร(นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร)ในบางครั้งกว่าที่จะให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์สิน ผู้ส่งสารจะต้องสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าว แต่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับผู้ส่งสารจะมีผลต่อการรายงานข่าวสารในหนังสือพิมพ์อย่างไรขึ้นอยู่กับว่าจะสัมพันธ์กันในลักษณะใด

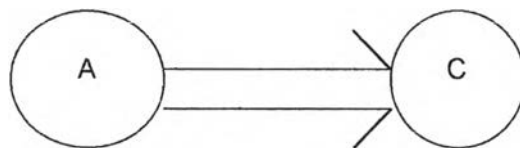
6. แบบจำลองของ Gieber & Johnson

Gieber & Johnson (Denis Mcquail and Sven Windahl , 2537: 162-166) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้รายงานข่าวและแหล่งข่าว โดยได้ใช้ประโยชน์จากหน่วยประกอบพื้นฐานบางอย่างในแบบจำลองของเวสต์ลีย์และแมคคีน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้รายงานข่าวกับแหล่งข่าวได้อย่างชัดเจน แบบจำลองนี้นำเสนอใน 3 รูปแบบ แต่ละรูปแบบแสดงถึงทิศทางและความเป็นไปได้

ทั้งนี้แบบจำลองของกิเบอร์ และ จอห์นสัน กำหนดให้

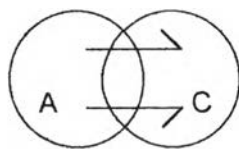
A	หมายถึง	ตัวแทนของแหล่งข่าว
C	หมายถึง	ตัวแทนของนักข่าว

แบบจำลองแบบที่ 1 บทบาทที่แยกกันระหว่างแหล่งข่าวและนักข่าว

แบบจำลองที่ 1 นี้แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับนักข่าวในลักษณะที่ต่างกันต่างอยู่ในระบบสังคมของตัวเอง ที่ต่างกันและไม่เกี่ยวข้องกัน การสื่อสารระหว่างกันอยู่ภายใต้กรอบแห่งการอ้างอิงของแต่ละฝ่าย(Frames Of Reference) ทั้งคู่แตกต่างกันโดยหน้าที่บทบาทที่ได้รับมอบหมาย การรับรู้ รวมถึงความแตกต่างกันทางสังคม ค่านิยม และอื่น ๆ ซึ่งแยกทั้ง 2 ฝ่ายออกจากกัน และการให้ข่าวสารเป็นไปในลักษณะที่เป็นทางการ เช่น การแถลงข่าวหรือการแจกเอกสารข่าวที่เป็นทางการ

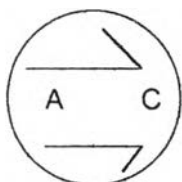
แบบจำลองแบบที่ 2 บทบาทของแหล่งข่าวและนักข่าวที่มีส่วนกลมกลืนกันบ้างเป็นบางส่วน

ความสัมพันธ์แบบจำลองที่ 2 แสดงให้เห็นว่าแหล่งข่าวกับนักข่าวมีกรอบแห่งการอ้างอิงที่ซ้อนกัน หรือเรียกได้ว่าทั้งคู่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในระดับหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายร่วมมือกันในการบรรลุน้ำที่ของแต่ละฝ่าย และมีค่านิยมร่วมกันบางส่วนในบทบาทและการกระทำทางการสื่อสาร

ในลักษณะของความสัมพันธ์แบบนี้ ทั้งนักข่าวและแหล่งข่าวร่วมมือซึ่งกันและกัน และรับรู้หน้าที่ของกันและกัน ทั้งสองฝ่ายมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกัน แหล่งข่าวต้องการเผยแพร่เรื่องราวหรือข้อมูลผ่านสื่อ ส่วนนักข่าวก็ต้องการข้อมูลหรือข่าวไปนำเสนอหรือตีพิมพ์ทางสื่อหนังสือพิมพ์ แบบจำลองนี้นักข่าวอาจสูญเสียความเป็นอิสระในฐานะตัวแทนที่ยุติธรรมในการตอบสนองความต้องการที่จะรู้ (Need To Know) ของประชาชนไปบ้าง

แบบจำลองแบบที่ 3 บทบาทของแหล่งข่าวและนักข่าวที่กลมกลืนกัน

ความสัมพันธ์แบบจำลองที่ 3 อธิบายได้ว่ากรอบแห่งการอ้างอิงของฝ่ายหนึ่งถูกดูดซับหรือถูกรับเข้าไว้โดยอีกฝ่ายไม่มีความแตกต่างในการแสดงบทบาท และค่านิยมของทั้งสองฝ่ายทั้งคู่ต่างไม่เป็นอิสระต่อกัน นักข่าวอาจจะเป็นเครื่องมือของแหล่งข่าว หรือในทางกลับกันแหล่งข่าวอาจจะรับใช้นักข่าว การดูดซับกันระหว่างนักข่าวกับแหล่งข่าวเกิดขึ้นได้เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป้าหมายของสื่ออิงเข้ากับเป้าหมายของสังคม การสื่อสารระหว่างกันมักจะเป็นในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ

แบบจำลองทั้ง 3 รูปแบบแสดงให้เห็นได้ในระดับหนึ่งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวกับนักข่าว ในบางส่วนที่กลมกลืนกันนั้น เป็นบทบาทที่สามารถตอบสนองผลประโยชน์ร่วมกันได้ของทั้งสองฝ่าย

แบบจำลอง Gieber & Johnson นำมาใช้ในการศึกษานี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาว่านักข่าวสายหลักทรัพยากรกับนักวิเคราะห์หลักทรัพยากร มีความสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะใดบ้าง เช่นในลักษณะที่มีความร่วมมือใกล้ชิดกันตามแบบจำลองที่ 2 หรือแบบเน้นตามแบบจำลองที่ 3 หรือจะเป็นอิสระต่อกันตามแบบจำลองที่ 1

นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวสายหลักทรัพยากรกับนักวิเคราะห์หลักทรัพยากร ในแง่ที่นักข่าวได้ประโยชน์อะไรจากแหล่งข่าวบ้างนั้น เท่าที่มีการตั้งข้อสังเกตกันไว้ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นประโยชน์ในด้านการ"เข้าถึง"ข้อมูลที่มีคุณค่าของความเป็นข่าว

Schramm (1964) ได้เสนอแนวคิดถึงบทบาทและความสำคัญของสื่อมวลชน ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งในบางลักษณะสามารถนำมาอธิบายบทบาทและความสำคัญของการให้ข้อมูลข่าวสารด้านตลาดทุนได้ ดังนี้คือ

1. เป็นยามตรวจสอบ คือ การให้ข่าวสารและอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่าได้รู้หน้าไปเพียงใด เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารความเป็นไปของตลาดหลักทรัพย์ หรือข่าวสารด้านการเงินภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเปลี่ยนไปในแต่ละวัน เพื่อให้นักลงทุนใช้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจอย่างฉับไว
2. เป็นผู้ก่อให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจขึ้น ส่งเสริมให้เกิดความรู้แก่นักลงทุน การให้ข้อมูลข่าวสารได้เข้ามามีบทบาทในการแนะนำสิ่งใหม่ ๆ เช่น การให้ความรู้ในด้านการลงทุนในตราสารใหม่ ๆ
3. สามารถสร้างบรรยากาศของการลงทุนให้เกิดขึ้นได้ ด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจและธุรกิจหลักทรัพยากรของไทย อย่างไรก็ตาม ก็ควรจะให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการลงทุนในหลักทรัพย์ของไทย จะมีประโยชน์ต่อการลงทุนในระยะยาว ไม่ใช่การลงทุนที่หวังเพียงผลที่ได้จากการเก็งกำไรเท่านั้น
4. ช่วยทำให้เกิดกระบวนการตัดสินใจในทางอ้อม ทั้งในแง่ของทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารจะเป็นตัวกระตุ้นในทางอ้อมให้นักลงทุนเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมเดิม เช่น ทัศนคติในการลงทุนในหลักทรัพย์ของไทย

5. ช่วยส่งเสริมการตัดสินใจโดยผ่านข่าวสารไปทางสื่อบุคคล หมายถึงกระจายข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ ไปนั้น มีประโยชน์ให้นักลงทุนได้รับเอาข้อมูลข่าวสารจากการให้ข้อมูลข่าวนั้นไปผ่านทอดอีกต่อหนึ่ง ผลก็คือทำให้มีการตัดสินใจการลงทุนได้ดีขึ้น

6. สามารถสร้างภาพพจน์ที่ดีให้สถาบันได้ หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบันได้ รวมทั้ง ช่วยสร้างความสนใจ ความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้น อาจรวมถึงทัศนคติที่ดีต่อสถาบันนั้น ๆ ได้ และส่งผลให้มีการตัดสินใจลงทุนหรือใช้บริการในที่สุด

7. สามารถขยายนโยบายของรัฐบาล ให้เป็นที่เข้าใจหรืออุปถัมภ์กันกว้างขวางขึ้นในหมู่นักลงทุน ความคิดเห็นหรือนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ในด้านนโยบายการเงินหรือการลงทุนย่อมเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนว่าจะมีแผนและนโยบาย ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาตลาดทุนในปัจจุบันอย่างไร เมื่อข้อมูลข่าวสารในการสร้างความเข้าใจอันดี ได้ถ่ายทอดออกไปแล้ว นักลงทุนย่อมจะเกิดความเข้าใจอันดี นับเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในเสถียรภาพของตลาดหลักทรัพย์ไทยแก่นักลงทุน

8. ช่วยสนับสนุนการเลือกลงทุนในสิ่งที่ดีกว่า การให้ข้อมูลข่าวสารช่วยทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกลงทุนในสิ่งที่ดีกว่า

9. สามารถเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ฝังแน่น หรือค่อย ๆ เปลี่ยนทัศนคติบางอย่างให้มั่นคงขึ้นจริงอยู่ว่ายั่งยืนไม่ได้ว่าการให้ข้อมูลข่าวสารนั้น สามารถเปลี่ยนทัศนคติของนักลงทุน แต่ถ้ามีการเสนอแนวทางที่ดีกว่ามีเหตุผลมีน้ำหนักกว่า ก็อาจจะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติได้

ข่าวสารในงานวิจัยนี้ได้แก่เอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์ ซึ่งนักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยมีวิธีการจัดทำเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของนักวิชาการและและนักวิชาชีพด้านธุรกิจหลักทรัพย์ สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ดังนั้นเอกสารข่าววิเคราะห์หลักทรัพย์จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความน่าเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารให้กับนักลงทุนและประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้รับสาร

7. การวิเคราะห์หลักทรัพย์

นักวิเคราะห์จะเกี่ยวข้องกับหน้าที่หลักใดหน้าที่หนึ่งหรือทั้งหมด(สมาคมวิเคราะห์หลักทรัพย์,2538) ดังต่อไปนี้

1. พยากรณ์ หรือรวบรวมข้อมูลหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาวะเศรษฐกิจและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจทั่วไป สำหรับช่วงเวลาที่ทำการวิเคราะห์

2. กำหนดชนิดและประเภทของสินทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบจากทิศทางของเศรษฐกิจและธุรกิจ และเปรียบเทียบความน่าพอใจของหลักทรัพย์แต่ละประเภท
3. พยากรณ์ผลการดำเนินงาน ประเมินมูลค่าหรือราคาหลักทรัพย์อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยวิเคราะห์จากตัวแปรต่าง ๆ ข้อสมมติฐานที่เหมาะสม ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ดังกล่าว การพยากรณ์อย่างมีหลักเกณฑ์อาจอาศัยตัวแบบทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติตามหลักสากลที่ปฏิบัติอยู่หรือที่นักวิเคราะห์สร้างขึ้นเองอย่างมีเหตุและผล
4. กำหนดสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภทตามวัตถุประสงค์ ข้อจำกัด ตลอดจนความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้เพื่อลงทุนนั้น ๆ

จากขั้นตอน จะเห็นว่าความสำเร็จของการวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพยากรณ์ นักวิเคราะห์จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยเหล่านั้นต่อตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ นักวิเคราะห์จะต้องมีความคิดที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และจะต้องสามารถสื่อสารข้อมูลและผลการวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผลและมีหลักเกณฑ์ และที่สำคัญนักวิเคราะห์จะต้องระมัดระวังในสิ่งที่สื่อสารออกไป

แนวคิดในการสร้างรูปแบบการวิเคราะห์

การลงทุนในหุ้นหรือหลักทรัพย์จดทะเบียน สิ่งที่ผู้ลงทุนมุ่งหวังจะได้จากการลงทุนก็คือเงินปันผล และกำไรจากการจำหน่ายหุ้น การวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อหุ้นมี 2 ลักษณะ คือ วิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน(Fundamental Analysis) กับ วิเคราะห์ด้านเทคนิค (Technical Analysis) ไม่ว่าจะผู้ลงทุนจะมีจุดมุ่งหมายลงทุนเพื่อลงทุนระยะยาวหรือเพื่อเก็งกำไร การวิเคราะห์ทั้งสองลักษณะจะต้องไปควบคู่กันเสมอ กล่าวคือ จะต้องวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานก่อนเพื่อศึกษาถึงฐานะการเงินและสภาพการดำเนินงานของบริษัทที่จะลงทุนในช่วงเวลาที่ผ่านมา

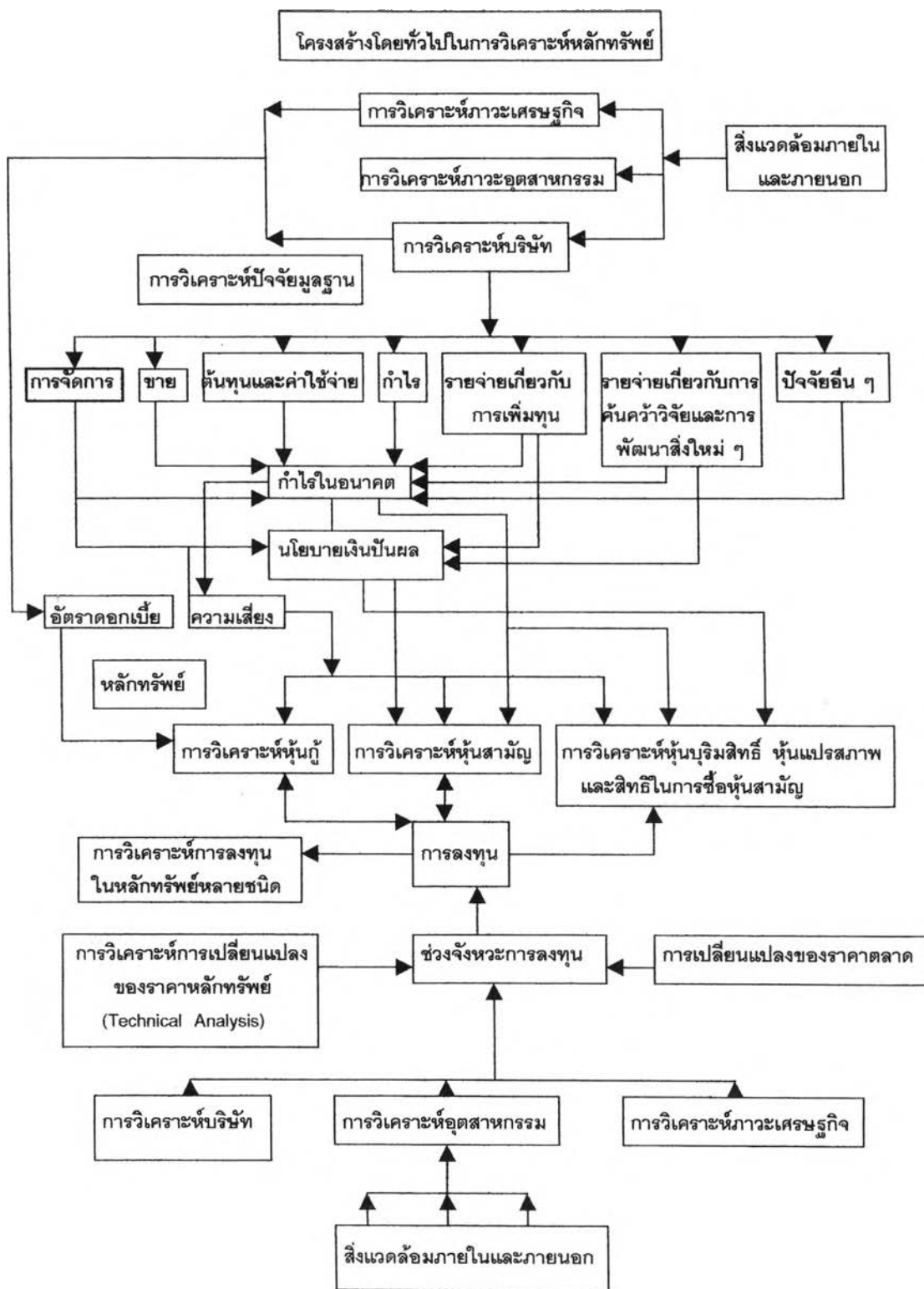
การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน หมายความว่า วิธีวิเคราะห์หลักทรัพย์รูปแบบหนึ่ง การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานมุ่งจะประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและราคาหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในอนาคต ผลจากการวิเคราะห์นี้จะใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์นั้น หากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวต่ำกว่ามูลค่าตามพื้นฐานที่คำนวณได้ และจะตัดสินใจขายหลักทรัพย์นั้น หากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวสูงกว่ามูลค่าตามพื้นฐาน

ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน จะวิเคราะห์ถึงภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการเมือง ภาวะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการดำเนินงานรวมทั้งฐานะทางการเงินของบริษัทผู้ออกหุ้น

การวิเคราะห์ทางเทคนิค หมายความว่า วิธีวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้ระดับราคา หลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายเป็นข้อมูลในการแสดงเป็นแผนภูมิ(รูปภาพ) ชนิดต่าง ๆ ให้ทราบถึงรูปแบบการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในอดีต เพื่อจะใช้กำหนดหรือคาดหมาย แนวโน้มของราคาในอนาคตของหลักทรัพย์นั้น โดยทั่วไปการวิเคราะห์ทางเทคนิคจะใช้วิเคราะห์เพื่อคาดหมายแนวโน้มในระยะสั้นหรือระยะปานกลาง เพื่อใช้ตัดสินใจเลือกจังหวะเวลาในการเข้าซื้อหรือขายหลักทรัพย์ แต่ก็อาจใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคเพื่อดูการเคลื่อนไหวที่เป็นวัฏจักรระยะยาว(Long-term Cycle)ได้ด้วย

ข้อมูลที่สำคัญได้แก่ กำไรต่อหุ้น เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี โครงสร้างการลงทุน และโครงสร้างทางการเงิน นอกจากนี้ อัตราส่วนทางการเงินที่ถือได้เป็นแม่บทในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจลงทุน ก็คือ ผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น การวิเคราะห์จึงจะมุ่งเน้นดูส่วนประกอบของอัตราส่วนนี้

ภายหลังจากผู้ลงทุนทำความรู้จักกับบริษัทที่จะลงทุนตลอดจนประเมินราคาหุ้นที่จะลงทุนได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงจะศึกษาช่วงจังหวะการลงทุนที่เหมาะสม เพื่อจะได้ตัดสินใจซื้อหรือขายหรือรอไว้ก่อน โดยใช้วิธีวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของราคาหุ้นและปริมาณหุ้นที่ซื้อขายมาช่วย การวิเคราะห์ทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุนจะช่วยลดความเสี่ยงผู้ลงทุนได้ ("การวิเคราะห์หลักทรัพย์", 2531: 3)

(ชัยยุทธ ปิลันธน์โอวาท, หนังสือรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์. 2523)

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านแหล่งข่าวสารหรือแหล่งข้อมูล

ลดาวัลย์ ไทยธัญญาพานิช ได้ทำการศึกษาถึง "นโยบายและวิธีการในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536) พบว่า นโยบายสำคัญที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ได้แก่ นโยบายหลักในการเป็นศูนย์กลางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและนโยบายในการเป็นตลาดหุ้นสากลระดับโลก และมีการกำหนดนโยบายเสริมโดยการพัฒนาเปลี่ยนระบบการซื้อขายหลักทรัพย์จากระบบเคาะกระดานมาเป็นระบบคอมพิวเตอร์ นโยบายการสร้าง ความเท่าเทียมกันในการได้รับข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์และนโยบายการสนับสนุนให้ผู้ลงทุนได้มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน ในด้านปัญหา และอุปสรรคจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตลาดหลักทรัพย์นั้น พบว่ามีปัญหาหลายประการที่ทำให้การดำเนินนโยบายการสร้าง ความเท่าเทียมกันทางข้อมูลไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ทางด้านแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตลาดหลักทรัพย์จะมีการพัฒนารูปแบบข้อมูลข่าวสารให้มีความน่าสนใจ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วขึ้น รวมทั้งจะมีการเผยแพร่ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ออนไลน์ไปยังผู้ลงทุนโดยตรงด้วย

สิทธิพร ต้นปัทมดิลก ได้ทำการศึกษาถึง "การคัดเลือกข่าวสารของนักวิเคราะห์ในบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) พบว่า นักวิเคราะห์ในบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) ที่มีขนาดองค์กรต่างกัน และมีประสบการณ์ต่างกันจะใช้เกณฑ์การคัดเลือกข่าวสารที่ไม่ต่างกัน โดยนักวิเคราะห์ที่มีอายุ 20-30 ปี จะใช้เกณฑ์การคัดเลือกข่าวสารแตกต่างกันกับนักวิเคราะห์ที่มีอายุ 31-40 ปี โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ ด้านนักลงทุนรายย่อยเห็นว่าการคัดเลือกข่าวสารของนักวิเคราะห์ไม่สามารถสนองความต้องการในการใช้ประโยชน์ของนักลงทุนรายย่อยได้ และไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของนักวิเคราะห์ ในขณะที่นักวิเคราะห์ด้วยกันจะให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของนักวิเคราะห์มาก ในช่วงเหตุการณ์และวิกฤตการณ์ต่าง ๆ นักวิเคราะห์จะให้ความสำคัญกับข่าวสารด้านหลักทรัพย์มาก ขณะที่นักลงทุนรายย่อยจะให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านหลักทรัพย์น้อย

ด้านผู้รับสาร

สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ได้ทำการศึกษาถึง "พฤติกรรมผู้บริโภคและภาพพจน์ของตลาดหลักทรัพย์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531) พบว่า แหล่งข่าวสารที่นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ให้ความเชื่อถือมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) และบริษัทจดทะเบียน ส่วนข้อมูลที่เสนอโดยสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วารสารทางธุรกิจ ตลอดจนจรรยาการทางวิทยุ โทรทัศน์ ได้รับความเชื่อถือไม่มากนัก แต่กลับเป็นแหล่งข้อมูลที่นักลงทุนเปิดรับข่าวสารในระดับที่สูงที่สุด

ปรากฏ ทวีสุวรรณ ได้ทำการศึกษาถึง "ทัศนคติของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุน ซึ่งนอกเหนือไปจากเรื่องของผลตอบแทนแล้ว ยังประกอบด้วย

1. การให้ข่าวของบริษัทจดทะเบียน และการให้ข่าวของตลาดหลักทรัพย์ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน รองลงมาประกอบด้วย การซื้อขายของนักลงทุนต่างชาติ เพื่อหรือคนเล่นหุ้นด้วยกัน ข้อคิดเห็นของโบรกเกอร์ และการซื้อขายของโบรกเกอร์
2. ดัชนีราคาหลักทรัพย์ในต่างประเทศ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ราคาหลักทรัพย์ในตลาดนิวยอร์ก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าดัชนีทุกตลาดมีความสำคัญพอ ๆ กัน และมีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าดัชนีราคาหลักทรัพย์ตลาดโตเกียว มีความสำคัญ ส่วนตลาดอื่น ๆ ไม่มีผู้ตอบว่ามีความสำคัญ

ชลลดา เสริมนิการัตน์ ได้ทำการศึกษาถึง "ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการสื่อสารของนักลงทุนกับการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534) พบว่า การติดตามข้อมูลข่าวสารของนักลงทุนเพื่อใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ว่าแหล่งสารที่ผู้ลงทุนเลือกใช้มากที่สุดคือ ข่าวสารที่มาจากแหล่งสารที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ข้อมูลที่เสนอโดยบริษัท บริษัทหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ข่าวสารที่นักลงทุนต้องการใช้เพื่อประกอบการวิเคราะห์และประเมินหาทางเลือกที่จะซื้อหรือขายหุ้นประกอบด้วยข่าวสาร 5 ประเภทคือ บทความวิจารณ์หุ้น แนวโน้มดัชนีราคาหุ้น ความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น สรุปข้อเสนอแนะบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ และภาวะความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น

เป็นข่าวสารที่นักลงทุนให้ความสำคัญที่สุด นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ตลาดหลักทรัพย์ ควรปรับปรุงการเสนอข่าวสารให้รัดกุมและรวดเร็วขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ควรเป็นศูนย์กลางของ แหล่งสารที่พร้อมจะให้ข้อมูลทุกด้านแก่นักลงทุน และมีรายละเอียดมากพอที่ผู้ลงทุนจะไปใช้ วิเคราะห์ประกอบการลงทุน เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนด้วย

วิจิตร อภิรุทธิ, ได้ทำการศึกษาถึง “กระบวนการการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุนในหลัก ทรัพย์ชาวต่างประเทศและแนวโน้มรูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสารในอนาคต”(วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2534) พบว่า ตลาดหลักทรัพย์เป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทเพิ่มขึ้นในการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของนักลงทุน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ภาวะธุรกิจ อุตสาหกรรม ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนและบทวิเคราะห์หลักทรัพย์รายวัน ในอนาคต ตลาดหลักทรัพย์ควรมีความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ระหว่างแหล่งข้อมูลทั้ง ภายในและต่างประเทศ โดยมีองค์กรกลางรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้ นอกจากนี้ยังควรมีนโยบาย ในการให้ข้อมูลแก่ทุกองค์กรอย่างเท่าเทียมกันเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจได้ ในด้านเนื้อหาข้อมูลควร ทันต่อเหตุการณ์ ชัดเจน และมีรูปแบบน่าสนใจ ควรลดบทบาทของข่าวลือ ขจัดปัญหาข่าวภายในจริงจังกวบรวมที่มีการกรองข่าวสารมากขึ้น ส่วนปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบช่องทางการสื่อสารก็คือ ความรวดเร็ว ความถูกต้อง และน่าเชื่อถือของข้อมูล ประสิทธิภาพของสื่อ การแข่งขัน ขององค์กรต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายของสื่อ เป็นต้น

สุปราณี เชื้อนเพชร ได้ทำการศึกษาถึง “รูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสารการตลาดกับนักลงทุน ในธุรกิจหลักทรัพย์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536) เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของข้อมูลดังกล่าวที่มี ต่อนักลงทุน เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการใช้ข้อมูลข่าวสารกับนักลงทุนของบริษัทสมาชิกตลาดหลัก ทรัพย์ พบว่า ข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญต่อนักลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์เป็นอย่างมาก เพราะ จะช่วยให้นักลงทุนได้นำมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุน รวมถึงคำนวณราคาที่เหมาะสม ของหลักทรัพย์ คาดคะเนช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การลงทุนและลดความเสี่ยงในการลงทุน สำหรับ รูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสารกับนักลงทุนของบริษัทสมาชิกที่ทำการศึกษาค้นคว้า บริษัทดังกล่าวมี แหล่งข้อมูลทั้งจากภายในและต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลเพื่อให้บริการกับนัก ลงทุน เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่นำมาเสนอได้รับการคัดเลือกกลับกรองเพื่อให้เป็นประโยชน์และ สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุนที่แตกต่างกัน จากนั้นจึงส่งผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ และข่าวสารผ่านคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคที่

เกิดขึ้นมักมีสาเหตุมาจากการที่โครงสร้างพื้นฐานของประเทศไม่พร้อม และคุณสมบัติของผู้ส่งสารและสื่อแต่ละชนิดมีข้อจำกัดต่าง ๆ กัน ตลอดจนภาวะความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจสังคม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อาทิ ข่าวลือ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเผยแพร่ข่าวสารเป็นอย่างมาก

สุเมธ จงศรีสวาท ได้ทำการศึกษาถึง "การแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) พบว่า รายได้ ประสบการณ์และประเภทนักลงทุนที่แตกต่างกันของนักลงทุนรายย่อย ไม่ได้ทำให้พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน เว้นแต่นักลงทุนเพศหญิงมีความต้องการข่าวลือต่าง ๆ และมีการเปิดรับสื่อบุคคลมากกว่าเพศชาย โดยนักลงทุนรายย่อยมีการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด และเปิดรับมากกว่าสื่อสารสนเทศ สื่อบุคคล สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ นอกจากนี้พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของนักลงทุนรายย่อยแตกต่างกันในสภาพตลาดต่าง ๆ คือ ช่วงตลาดปกติ นักลงทุนรายย่อยต้องการข้อมูลปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยเทคนิคมากกว่าช่วงตลาดวิกฤต , ช่วงตลาดคึกคัก นักลงทุนรายย่อยต้องการข้อมูลสนับสนุนเฉพาะตัวหลักทรัพย์จากสื่อมวลชนมากกว่าในช่วงตลาดซบเซาและตลาดวิกฤต และต้องการข่าวใหญ่ที่สถานการณ์สำคัญ ๆ จากสื่อมวลชนมากกว่าในช่วงตลาดซบเซา รวมทั้งต้องการข่าวลือมากกว่าในช่วงตลาดปกติและตลาดซบเซา , ช่วงตลาดวิกฤต นักลงทุนรายย่อยต้องการข่าวใหญ่ของสถานการณ์ที่สำคัญ ๆ จากสื่อมวลชนมากกว่าในช่วงตลาดซบเซา และต้องการข่าวลือมากกว่าในช่วงตลาดปกติและตลาดซบเซา และช่วงตลาดซบเซา นักลงทุนรายย่อยต้องการข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าในช่วงสภาพตลาดอื่น ๆ

อนุรุทธิ์ กามิต ได้ทำการศึกษาถึง "ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540) การวิจัยพบว่า นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยงมากและชอบความเสี่ยงน้อย มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน ในทางด้านความสนใจดัชนีหลักทรัพย์ และการเปิดรับสื่อบุคคล ทางด้านเจ้าหน้าที่โบรกเกอร์ ด้านนักลงทุนที่เชื่อโชคชะตามากและน้อยก็ไม่ทำให้พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูล ข่าวสารและการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน ส่วนนักลงทุนที่ชอบหาข้อมูลมากและชอบหาข้อมูลน้อย มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร และเปิดรับสื่อแตกต่างกัน และนักลงทุนที่อิงหลักการมากและอิงหลักการน้อย ไม่ได้ทำให้พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและเปิดรับสื่อแตกต่างกัน

ศิริพร ติปยานนท์ ได้ทำการศึกษาถึง “การใช้ข้อมูลข่าวสารในกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของผู้บริหารกองทุน” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541) พบว่า ลักษณะทางประชากรของกลุ่มไม่มีผลต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ในขณะที่ลักษณะประชากรด้านลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และด้านรายได้จะมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจะไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของกลุ่มประชากร เว้นแต่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีผลต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การใช้ประโยชน์ในข้อมูลข่าวสาร และความพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสารสนเทศ สื่อบุคคล สื่อการประชุม ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ เว้นแต่ความพึงพอใจในสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของกลุ่มประชากร

ชนิษฐา บัวเทศ ได้ศึกษาถึง “ข่าวสื่อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541) การวิจัยพบว่า นักลงทุนเพศชายมีความต้องการข่าวสื่อต่าง ๆ มากกว่านักลงทุนหญิง สภาวะตลาดที่แตกต่างกัน ทำให้ข่าวสื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน และข่าวสื่อที่แตกต่างกัน ก็ทำให้พฤติกรรมการลงทุนในหลักทรัพย์แตกต่างกัน โดยข่าวสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนรายย่อยทุกประเภทมากที่สุดคือ ข่าวสื่อเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสื่อเรื่องสถาบันการเงินล้ม จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากกว่าข่าวสื่อเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และการเมือง

การศึกษากิจการวิจัยเรื่อง “แหล่งข้อมูล การคัดเลือก การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักทรัพย์ในหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้นและกรุงเทพธุรกิจ ฉบับแยกส่วนเศรษฐกิจ-การเงิน” ในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างแหล่งข่าวสารหรือแหล่งข้อมูลกับผู้ส่งสาร(นักข่าว บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร) ซึ่งน่าจะมีความสำคัญที่จะทำให้มีการพัฒนางานของสื่อมวลชนให้มีการคัดเลือก และการนำเสนอเนื้อหาที่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะเป็นที่ยอมรับของแหล่งข้อมูลหรือแหล่งข่าวสารได้ในอนาคต